

PROGRAM DELA ZA LETO 2025

Pripravila:
Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica

februar 2025

Vsebina

PROGRAM DELA	3
ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC	5
Pregled pravnih podlag	6
DOLGOROČNI CILJI	7
MREŽA KNJIŽNIC.....	9
PROSTOR IN OPREMA.....	10
IT oprema, knjižnično-informacijsko delo ter opismenjevanje	10
OSNOVNI PROGRAM	11
Nakup knjižničnega gradiva in e-virov.....	11
Upravljanje in razvoj zbirke	12
Cilji letnega nakupa	12
Članstvo in delo z uporabniki	13
PRIREDITVENA DEJAVNOST	14
Projekt Ob Savinji in Dreti	14
Projekt Stičišče treh generacij	14
Delo z odraslimi bralci in obiskovalci.....	15
Delo z mladimi bralci	17
DOMOZNANSTVO.....	18
PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI.....	21
Sodelovanje in promocija	21
Sodelovanje v kraju in širše	21
STROKOVNI KNJIŽNIČNI DELAVCI IN KADROVSKI NAČRT	22
Izobraževanje zaposlenih	23
MUZEJSKA ZBIRKA	24
ZAKLJUČEK	25
FINANČNI NAČRT	26

PROGRAM DELA

Uvod

Program dela je dokument, ki določa obseg, vsebino in organizacijo dela v Osrednji knjižnici Mozirje.

Knjižnica oblikuje program dela skladno z nalogami iz 2. in 16. člena Zakona o knjižničarstvu.

Osrednja knjižnica Mozirje, s sedežem v Mozirju, Hribernikova ulica 1, je javni zavod, po svoji karakteristiki splošna knjižnica, ki opravlja splošno knjižnično dejavnost kot javno službo na območju Zgornje Savinjske doline.

Kot samostojni javni zavod deluje od leta 2003. Knjižnica izvaja svojo dejavnost v sedmih krajevnih knjižnicah, s skupno 16.396 prebivalci (po stanju 1. 7. 2024 Statistični urad RS). Sredstva za izvajanje programa javne službe zagotavljajo knjižnici ustanoviteljica Občina Mozirje in občine pogodbene partnerice Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Solčava.

Del stroškov izvajanja dejavnosti krijejo tudi uporabniki v obliki plačil članarin, zamudnin, opominov ipd. v skladu s cenikom, ki ga sprejme Svet Knjižnice Mozirje.

Ministrstvo za kulturo sofinancira letni nakup knjižničnega gradiva na osnovi poziva, na katerega se knjižnica vsako leto prijavi.

Pri načrtovanju ciljev izhaja iz določb Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23) iz Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice in iz Strateškega načrta Osrednje knjižnice Mozirje.

Prednostni cilji za leto 2025 so skladni s Strateškim načrtom Osrednje knjižnice Mozirje za obdobje 2020-2025, usmerjeni so na različna vsebinska področja, odražali pa se bodo tako v obliki redne dejavnosti kot pri izvedbi novih projektov.

Načrtujemo izpeljavo zlasti naslednjih ciljev:

- **skrbeti za raznovrsten in kakovosten izbor vseh vrst knjižničnega gradiva za uporabnike osrednje knjižnice in krajevnih knjižnic.** Z nakupom in ostalimi načini nabave bomo skušali zagotavljati optimalen izbor knjižničnega gradiva glede na potrebe uporabnikov ter poskrbeti, da bo knjižnična zbirka optimalno dostopna, aktualna in aktivna.
- **nadgradnja obstoječih in razvoj novih storitev.** Nenehen razvoj znanosti, tehnologij, in soočanje z vedno novimi trendi terja od nas premislek, katere so tiste storitve, ki jih knjižnica lahko ponudi svojim članom, katere lahko izboljša in katere nadgradi. Spodbujali bomo bralno pismenost ter branje med vsemi generacijami. Storitve bomo načrtovali in izvajali trajnostno.
- **razvijati nove storitve v spletnem okolju.** S prenovo spletne strani, ki smo jo izvedli v letu 2024 želimo nadgraditi komunikacijo z uporabniki, jo narediti prijaznejšo tako za uporabnike, kot za različne naprave, preko katerih uporabniki do nje dostopajo. Ponuditi želimo kakovosten izbor gradiva v elektronski obliki (elektronske knjige, zvočne knjige in podatkovne zbirke), širiti dostopnost preko dostopa na daljavo in promocijo digitalne knjižnice ter podatkovnih zbirk ter nadgrajevati storitve v spletnem okolju (spletno plačevanje, rezervacije gradiva).
- **razvijati domoznansko dejavnost.**

- **skrbeti za kompetentne zaposlene** Dobro usposobljen kader je ključen za vpeljavo novih storitev v knjižnici ter doseganje večjega zadovoljstva uporabnikov s storitvami knjižnice. V Sloveniji ponujajo izobraževalne vsebine za knjižnično strokovno javnost poleg Narodne in univerzitetne knjižnice, Izuma in Izobraževalnega centra Mestne knjižnice Ljubljana še številne organizacije. V okviru naloge bomo evidentirali kakovostne izobraževalne vsebine in programe ter skušali vanje vključiti čim več zaposlenih.
- **izdelati nov strateški načrt knjižnice** za obdobje 2026-2030.

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Status Osrednje knjižnice Mozirje kot javnega zavoda na področju kulture opredeljujejo Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91 z dopolnitvami in spremembami), Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo ZUJIK (Ur. l. RS, št. 77/07 z dopolnitvami in spremembami) ter Zakon o knjižničarstvu ZKNJ-1 (Ur. l. RS, št. 92/15). Na podlagi omenjenih zakonov urejata delovanje knjižnice še Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03, 162/22) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23).

Dejavnost Osrednje knjižnice Mozirje je v letu 2021 opredelil Občinski svet Občine Mozirje s sprejetjem Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/21), podrobneje pa poslovanje knjižnice opredeljuje Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje.

Knjižnica ima z občinami, za katere izvaja javno službo na področju knjižnične dejavnosti, podpisane pogodbe o zagotavljanju javne službe na področju knjižničarstva, in sicer za občine: Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Gornji Grad, Solčava.

Dejavnost in naloge Osrednje knjižnice Mozirje opredeljuje Zakon o knjižničarstvu. V 2. členu zakon opredeli naloge, ki jih zajema knjižnična dejavnost kot javna služba, in sicer:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva;
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov;
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev;
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov;
- informacijsko opismenjevanje;
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik;
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V 16. členu Zakona o knjižničarstvu so opredeljene naloge splošnih knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalce v svojem okolju, vključno s storitvami za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Splošne knjižnice v skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu poleg dejavnosti iz 2. člena tega zakona opravljajo še naslednje naloge:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju;
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo;
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih;
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture;
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami;
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

16. člen Zakona o knjižničarstvu zahteva tudi, da so splošne knjižnice vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Pregled pravnih podlag

Status in delovanje Osrednje knjižnice Mozirje urejajo naslednji zakoni in podzakonski predpisi:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Mozirje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/21);
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02, 92/15);
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93 z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 UPB3, z dopolnitvami in spremembami);
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11);
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07);
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24);
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, z dopolnitvami in spremembami);
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (Ur. list RS, št. 57/08)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18 in 30/18);
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03, 162/22);
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. list RS, št. 51/2008)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23);
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03);
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/03);
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. list RS, št. 9/2009)
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Uradni list RS, št. 107/08);
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09);
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028;
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022-2027;
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2022-2029;

- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995
- Strateški načrt Osrednje knjižnice Mozirje 2020-2025.

Knjižnica ureja svoje delovanje tudi z notranjimi akti, za potrebe poročanja in načrtovanja ustanoviteljici in občinam pogodbenim partnericam pa pripravi vsako leto naslednje dokumente: Letno poročilo, Računovodsko poročilo, Program dela in Finančni načrt.

DOLGOROČNI CILJI

Dolgoročni cilji knjižnice so določeni na podlagi že navedenih zakonskih in drugih pravnih podlag, ki pojasnjujejo in določajo delovno področje knjižnice, in v Strateškem načrtu Osrednje knjižnice Mozirje 2020-2025.

V skladu s poslanstvom Osrednje knjižnice Mozirje dosledno skrbeti za kakovostno, uravnoteženo in ažurno nabavo knjižničnega gradiva:

- permanentno spremljanje ponudbe na domačem in tujih knjižnih trgih;
- spremljanje potreb uporabnikov in visoka stopnja odzivnosti nanje.

Takojšnja obdelava pridobljenega gradiva brez zamud:

- zagotavljati zadostno število zaposlenih v procesu obdelave in s permanentnim izobraževanjem skrbeti za njihovo usposobljenost za obdelavo različnih tipov gradiva na različnih nosilcih.

Zaščita pisne kulturne dediščine, ki jo hrani Osrednja knjižnica Mozirje:

- hranjenja domoznanskega gradiva;
- prenos ogroženega gradiva na elektronske nosilce zapisa.

Povečanje dostopnosti in uporabe knjižnične zbirke Osrednje knjižnice Mozirje in drugih informacijskih virov, do katerih knjižnica zagotavlja dostop:

- sodelovanje v digitalni knjižnici;
- vključevanje v regijski projekt Kamra in biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin;
- uvajanje novih e-storitev in povečanje števila uporabnikov »na daljavo«;
- vzdrževanje aktivnega števila članstva vseh kategorij uporabnikov;
- javno predstavljanje knjižnične ponudbe Osrednje knjižnice Mozirje.

Zagotoviti dostopnost in uporabo knjižničnega prostora in gradiva prebivalcem s posebnimi potrebami:

- omogočati nemoten dostop do javnih knjižničnih prostorov vsem kategorijam prebivalstva;
- temeljno knjižnično zbirko graditi tako, da bodo lahko skupine prebivalcev s posebnimi potrebami (slepi in slabovidni, gluhi in naglušni ...) uporabljali oz. koristili čim več knjižničnega gradiva in ostalih informacijskih virov;
- prebivalcem, ki zaradi bolezni ali drugih tegob knjižničnih storitev ne morejo koristiti v knjižničnih prostorih, to omogočiti s posebnimi oblikami dela.

Podpora pridobivanju dodatnih znanj, stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju in usposabljanju strokovnih delavcev:

- zagotavljati stalno usposabljanje na delovnem mestu;
- omogočati zaposlenim stalno strokovno izpopolnjevanje na različnih izobraževalnih oblikah in strokovnih srečanjih;
- zagotavljati izobraževanje in usposabljanje zaposlenih za nove tehnologije in nove načine dela.

Zagotavljanje vseh potrebnih kadrovskih, finančnih, prostorskih in drugih pogojev za izvajanje poslanstva knjižnice:

- zagotoviti zadostno število knjižničnih delavcev, zagotoviti zadostna finančna sredstva za delo (javne finance, razpisi) ter povečati lastne prihodke;
- optimalno kombinirati število in strukturo redno zaposlenih z naslanjanjem na storitve na trgu.

Ostati pomembno osrednje informacijsko središče:

- organizirati javni knjižnični prostor tako, da bo lahko dostopen, prijazen in tako vabljen za vse kategorije prebivalstva;
- ponujati osnovne in dodatne knjižnične storitve (npr. kulturne prireditve, predavanja, srečanja, izobraževanja ...) za vse kategorije prebivalstva;
- članom in drugim uporabnikom omogočiti v knjižnici kakovostno preživljanje prostega časa.

MREŽA KNJIŽNIC

V mreži Osrednje knjižnice Mozirje deluje sedem krajevnih knjižnic, ki se nahajajo v vseh občinskih središčih Zgornje Savinjske doline, ter Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani in Zbirka Aleksandra Videčnika.

- Knjižnica Mozirje, Hribnikova ulica 1, Mozirje, tel.: 837-01-80, 837-01-82;
- Knjižnica Gornji Grad, Tlaka 28, Gornji Grad, tel.: 5843-170;
- Knjižnica Ljubno, Foršt 6, Ljubno, tel.: 839-15-79;
- Knjižnica Luče, Luče 19, Luče, tel.: 839-35-52;
- Knjižnica Nazarje, Savinjska cesta 4, Nazarje, tel.: 839-01-44;
- Knjižnica Rečica, Rečica ob Savinji 61, Rečica ob Savinji; tel.: 839-01-38;
- Knjižnica Solčava, Solčava 10, Solčava, tel.: 620-26-56
- Muzejska zbirka Mozirje in Mozirjani, Savinjska cesta 4, Mozirje, tel.: 839-46-99
- Izposojevališče (premična zbirka) v turistično-rekreativnem centru Golte

Mreža knjižnic je dobro razvita, saj zadovoljujemo potrebe po knjižnični dejavnosti v vseh občinskih središčih naše doline. Vsak član knjižnice lahko prejme katerokoli knjižnično gradivo, ki se nahaja v zbirki vseh sedmih knjižnic, z medoddelčno izposojjo v svoji krajevni knjižnici.

Osrednja knjižnica Mozirje izvaja skupne naloge in dejavnost za vse zgornjesavinjske občine: skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na območju; spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike; organizira delo v krajevnih knjižnicah; skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev; zbira podatke o delovanju knjižnic na svojem območju; je nosilka knjižničnega informacijskega sistema; ima lastno bazo podatkov ter organizira medknjižnično izposojjo.

Pri načrtovanju in izvajanju nalog upoštevamo Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednje knjižnice, ki zagotavlja knjižnično dejavnost za več občin in stroškov krajevne knjižnice, ter z župani podpisan Dogovor o sofinanciranju knjižnične dejavnosti za obdobje 2023-2025.

PROSTOR IN OPREMA

Osrednja knjižnica Mozirje poleg osrednje enote deluje še v šestih krajevnih knjižnicah: Knjižnica Nazarje, Knjižnica Rečica ob Savinji, Knjižnica Ljubno in Knjižnica Gornji Grad, Knjižnica Lule in Knjižnica Solčava. Te enote so tesno vpete v lokalno skupnost in zagotavljajo dostop do knjižničnih storitev za prebivalce okoliških krajev.

Vse enote, razen enote v Gornjem Gradu, smo v zadnjih desetih letih preselili v ustrezne prostore, večinoma so bile opremljene tudi z novo opremo.

V naših knjižnicah si prizadevamo ustvariti prijeten, sproščen in odprt prostor, ki obiskovalcem omogoča izmenjavo mnenj, izkušenj ter doživetij.

Nov prostor v osrednji enoti v Mozirju je velik, urejen in opremljen v skladu s predpisi in knjižničarskimi standardi, je pa treba skrbeti za ustrezno in redno vzdrževanje.

Naša vizija je postati osrednji prostor, kjer bi posamezniki z veseljem preživljali svoj prosti čas, v skladu z možnostmi, ki jih omogočajo trenutne okoliščine.

Ostajamo zavezani k temu, da uporabnikom nudimo prijazno in dostopno knjižnično okolje.

Naš cilj je še naprej izboljševati kakovost storitev in zagotavljati različne možnosti za izobraževanje ter širjenje znanja med obiskovalci.

Verjamemo, da lahko s skrbnim prilagajanjem storitev in dejavnosti pripomoremo k večjemu zadovoljstvu uporabnikov ter krepitvi kulturnega in izobraževalnega življenja v naši skupnosti.

IT oprema, knjižnično-informacijsko delo ter opismenjevanje

V letu 2025 bo za uporabnike od IT opreme na voljo v naših knjižnicah 17 računalniških delovnih mest, od tega 9 v osrednji in 8 v krajevnih enotah; 7 multifunkcijskih naprav za reproduciranje gradiva in fotokopirni stroj; dva knjigomata za samoizposojno gradiva, 2 podpisni tablici Evolis ter devet paketnikov za 24-urni prevzem gradiva vse dni v tednu.

Za zaposlene pa imamo v naših enotah in muzejski zbirki 15 osebnih in en tablični računalnik, 4 prenosne računalnike, tiskalnice, skenerje, spletne kamere, slušalke ...ter ostalo manjšo IT opremo. IT opremo bomo obnavljali glede na potrebe in kolikor bo mogoče na razpisu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje.

V okviru projekta LAS Stičišče treh generacij, katerega prijaviteljica je Občina Mozirje, bomo za potrebe muzejske zbirke nakupili projektor Epson in projekcijsko platno; prenosni računalnik in 5 zvočnih vodnikov, s katerimi se bo lahko obiskovalec tudi sam sprehodil po zbirki. Osnova vodnika bodo kratki zvočni posnetki z razlago določenega predmeta ali teme. Izdelan bo tudi nov kratki predstavitveni film o Mozirju in njegovi zgodovini.

V letu 2025 bomo vključevali osnove računalniškega opismenjevanja v redne dejavnosti, ki jih pripravljamo za osnovnošolsko mladino.

Članom omogočamo preko servisa »Moja knjižnica« naročilo prostega gradiva, rezervacijo trenutno izposojenega gradiva, podaljšanje roka izposoje, pregled morebitnih neporavnanih dolgov, možnost elektronskega obveščanja. Za uporabo servisa »Moja knjižnica« sta potrebna številka članske izkaznice in geslo za COBISS.

Še naprej si bomo prizadevali brez prekinitve odgovarjati na vso člansko elektronsko pošto, ki jo bomo prejeli v delovnem tednu na javni knjižnični naslov. V izposoji se bomo trudili isti ali naslednji delovni dan poskrbeti za odgovore.

OSNOVNI PROGRAM

Z načrtovanimi sredstvi občin, deležem Ministrstva za kulturo RS (za knjižnično gradivo) in delom lastnega prihodka načrtujemo nakup knjižničnega gradiva, ostali redni program in promocijsko dejavnost ter načrtovane projekte knjižnice.

Nakup knjižničnega gradiva in e-virov

Višina finančnih sredstev za nakup knjižničnega gradiva bo v letu 2025 primerljiva z letom 2024, le brez dodatnih 4.000,00 € solidarnostnih sredstev, ki smo jih prejeli z ministrstva za dogodek višje sile v letu 2023. Z ministrstva bomo letos prejeli 27.862,00 €, iz občin 38.420,00 €, lastnih sredstev pa načrtujemo okoli 4.500,00€.

Prirast knjižničnega gradiva vsako leto oblikuje gradivo različnih vrst. Poleg nabave knjižničnega gradiva v tiskani obliki, bomo preko aplikacije Cobiss Ela bralcem ponudili tudi izposajo e-knjig in kupovali zvočne knjige, ki si jih člani lahko izposodijo preko spletnega portala Audibook. E-vsebine, dosegljive z oddaljenim dostopom, imajo vse večji pomen, zato bomo sredstva za nakup knjižničnega gradiva namenili tudi ustvarjanju virtualne knjižnice.

Nakup

- v okviru rednega nakupa 2.693 tiskanih enot
- po ponudbi spletnega portala Audibook 100 licenc/naslovov z nakupom paketa
- preko aplikacije Ela okoli 3.000 naslovov e-knjig
- v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Celje bomo z doplačilom zagotavljali svojim članom dostop do 2 podatkovnih zbirk (Press Reader, Ebonitete), z bazo Tax-Fin-Lex pa knjižnice na celjskem območju ne bomo podaljšale pogodbe za leto 2025.

Pogodbo s Tax-Fin-Lex bo na našem območju podaljšala le Osrednja knjižnica Celje in v primeru, da bi naši člani želeli dostop, se lahko preko spleta včlanijo v Osrednjo knjižnico Celje, (<https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/rsu/sikce/form>) ki za 5 eur omogoča dostop do e-virov.

Pri nabavni politiki knjižničnega gradiva moramo upoštevati tudi strokovne smernice bibliotekarske stroke glede na zvrst in namen gradiva. To pomeni, da se moramo pri nakupu čim bolj približati razmerju 50% leposlovne literature in 50% strokovne literature, v okviru tega razmerja pa vsaj 30% literature za mladino do 15. leta in 70% literature za odrasle.

Dobro delujoča medknjižnična izposoja dopolnjuje ponudbo posamezne knjižnice in širi izobraževalne možnosti njenih članov. Prispeva tudi k smotrni porabi knjižničnih sredstev za nabavo gradiva. V letu 2025 bo ostala brezplačna za strokovno gradivo med splošnimi knjižnicami na celjskem območju.

Preglednica 1: Planiran nakup in lokacija knjižnega gradiva

Knjižnica	Število enot 2024	Nakup 2025	Stanje 31.12.2025
Mozirje	59.440	1.826	61.266
Gornji Grad	8.534	174	8.708
Ljubno	9.934	187	10.121
Luče	4.657	106	4.763
Nazarje	6.280	180	6.460
Rečica	6.505	154	6.659
Solčava	4.626	65	4.691
SKUPAJ	99.658	2.693	102.669

Upravljanje in razvoj zbirke

Izločanje in odpis gradiva sta stalni nalogi knjižničarjev, ki ju opravljamo predvsem v prostem pristopu, od koder umikamo zastarelo in obrabljeno gradivo ali krčimo število manj zanimivih naslovov, da bi naredili prostor novemu gradivu.

Spremembe v organizaciji delovnih procesov in spremembe v povpraševanju uporabnikov zahtevajo tudi posledične reorganizacije posameznih delov zbirke. Tudi v letu 2025 načrtujemo:

- prerazporejanje gradiva, urejanje in odpis serijskih publikacij, izločanje in odpis zastarelih nosilcev na vseh lokacijah;
- redne odpise in prerazporeditve gradiva v prostem pristopu;
- pregled in izbor darov, ki jih vključimo v zbirko ter razporejanje darov, ki jih v zbirko ne vključimo.

Cilji letnega nakupa

Knjižnica Mozirje želi nuditi svojim uporabnikom širok izbor knjižničnega gradiva, ki bo ustrežal njihovim potrebam po informacijah, izobraževanju, kulturi, raziskovanju in znanstvenem delu ter razvedrilu. Izbor gradiva je namenjen posameznim uporabnikom, skupinam in organizacijam v okolju za zagotavljanje njihovih vsakdanjih potreb, kot tudi dviganju kakovosti življenja lokalne skupnosti.

Osnovni cilji letne nabave knjižničnega gradiva so naslednji:

- z vsebinsko pestrim in primerno velikim prirastom graditi kakovostno knjižnično zbirko;
- v največji meri zadovoljiti potrebe ciljnih skupin uporabnikov knjižnice;
- spodbujati bralne navade, oblikovati bralno kulturo in razvijati funkcionalno pismenost;
- zagotavljati enakomerno dostopnost gradiv v knjižnični mreži;
- ohranjati priporočena razmerja med strokovnim in leposlovnim gradivom ter med gradivom za otroke in mladino.

Drugi cilji, povezani s knjižničnim gradivom:

- pridobivanje in digitalizacija domoznanskega gradiva;
- tekoče izločanje zastarelega in poškodovanega gradiva po strokovnih merilih;
- kakovost bibliografskih zapisov lokalnega kataloga.

Članstvo in delo z uporabniki

V letu 2025 načrtujemo vpis med 200 in 260 novih članov (v letu 2024 se je na novo vpisalo 257 članov) in ohranitev aktivnih članov glede na leto prej.

Število aktivnih članov iz preteklega leta je 4.137 in predstavlja 25,24 % vsega prebivalstva Zgornje Savinjske doline. Uporabnikov knjižnice, ki uporabljajo prostore, gradivo in opremo knjižnice, pa je bistveno več, ocenjujemo, da med 35 in 45%.

PRIREDITVENA DEJAVNOST

Osrednja knjižnica Mozirje kot javni zavod mora ostati nevtralen prostor, odprt za vse družbene skupine in generacije. Knjižnica postaja center družbenega in kulturnega dogajanja z različnim naborom dogodkov in prireditev, ki so naravnani k uporabnikom, usklajeni s poslanstvom in vlogo knjižnice v lokalni skupnosti ter imajo sprostitevne, socialne, kulturne in osebne namene. V Osrednji knjižnici Mozirje dogodke izvajamo v lastni organizaciji in v sodelovanju z zunanjimi institucijami, zavodi ali posamezniki.

Projekt Ob Savinji in Dreti

Osrednja knjižnica Mozirje bo v letu 2025 kot partnerica sodelovala pri projektu *Ob Savinji in Dreti, krajevna imena po Zgornji Savinjski dolini: knjižni in narečni pregled*, ki je sofinanciran iz sredstev LAS.

Prijavitelj projekta je Javni sklad RS - Območna izpostava Mozirje, namen projekta pa je priprava, izid ter promocija nove knjige dr. Petra Weissa o krajevnih imenih Zgornje Savinjske doline.

Lani jeseni so župani zgornjesavinjskih občin izrazili željo, da prijavimo na javni poziv LAS izid in predstavitev omenjene knjige. Pomoč pri prijavi na poziv je zagotavljal tudi Zavod Savinja z Ljubnega (LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline).

Prijava je bila uspešna, zato sledi v prvi fazi projekta izid knjige (3. 3. 2025 - 30. 9. 2025), v drugi fazi (1. 10. 2025 - 15. 1. 2026), ki jo bo izvajala knjižnica, pa promocija in sedem predstavitev knjige v vseh občinskih središčih naše doline. K sodelovanju smo povabili institucije in posameznike iz regijskega okolja.

Predstavitve knjig bodo predvidoma potekale v dvoranh kulturnih domov v naši dolini in bodo združevale kulturne, izobraževalne in interaktivne vsebine. Vsebovale bodo tudi branje pripovedi v živo tako v knjižni kot narečni obliki in uporabo vizualnih pripomočkov.

Knjiga bo dostopna tudi v digitalizirani obliki, saj bo v 1. fazi izdelan zvočni posnetek knjige. V fizični obliki knjige bodo krajevna imena (s QR kodo) dostopna in ponazorjena zvočno tako v knjižni kot narečni obliki.

Projekt Stičišče treh generacij

Knjižnica bo v letu 2025 konzorcijski partner še v enem projektu, t.i. *Stičišče treh generacij*, s katerim smo se skupaj z vodilnim partnerjem Občino Mozirje prijavili na razpis Evropskega sklada za razvoj podeželja (ESRR). Tudi ta projekt je bil uspešen in namen projekta je predstavitev muzejske zbirke iz sedanje lokacije na Savinjski cesti 2 na lokacijo Na trgu 38, Mozirje.

V okviru projekta bomo v knjižnici v letu 2025 in 2026 izvedli naslednje dejavnosti in dogodke:

- izvedba kulturne prireditve ob uradnem odprtju muzejske zbirke;
- izvedba tematskega večera za odrasle »Tu smo doma« v občini Nazarje;

- devet vodenih ogledov muzejske zbirke za zgornjesavinjske osnovnošolce in uporabnike VDC SAŠA in prikaz novega predstavitvenega filma o Mozirju, ki bo izdelan v okviru projekta
- sodelovanje z Osnovno šolo Mozirje in Društvom kmečkih žena Zgornje Savinjske doline v drugih občinah naše doline.

Za aktivno generacijo bomo v letu 2025 organizirali paleto dejavnosti – od razstav, potopisnih, literarnih večerov, predstavitev knjižnih novosti, koncertov, predstav ...

Delo z odraslimi bralci in obiskovalci

- Skrbeli bomo za raznovrsten in kakovosten izbor vseh vrst knjižničnega gradiva in zbirko uglaševali tudi z željami in potrebami naših uporabnikov;
- popularizirali bomo **alternativne vire branja** - e-knjige, e-vire in zvočne knjige, preko osebnega nagovora bralcev, družbenih omrežij, zgibank;
- **z medknjižnično izposajo** bomo dopolnjevali ponudbo naše knjižnice, ko bodo posebne želje uporabnikov presegle okvire naše knjižnice;
- uporabnikom bomo nudili informacije o gradivu in iz gradiva ter individualno računalniško pomoč;
- v primeru povpraševanja bomo **gradivo dostavljali tudi na dom**, da približamo knjigo vsem, ki iz kakršnegakoli razloga ne morejo v knjižnico;
- pripravljali bomo redna **mesečna literarna srečanja – bralne klube v petih krajevnih knjižnicah** (Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Mozirje), kjer bodo lahko obiskovalci s knjižničarji in drugimi člani izmenjali svoje poglede in mnenje o izbranih literarnih delih;
- izvedli bomo **zaključno strokovno ekskurzijo** za člane vseh bralnih klubov;
- za bralce 20. bralne značke Zgornjesavinjčani s knjigo v roki bomo v naših enotah organizirali **pogovorne večere o prebranih knjigah** in **zaključno prireditev** s podelitvijo priznanj ter pripravili **nov priporočilni seznam** kakovostnega branja za 21. sezono bralne značke;
- izvedli bomo **8. sezono Bralne značke Vrba** z uporabniki VDC SAŠA, iz območnih enot Mozirje, Žalec in Velenje;
- s projektom **Filmsko-bralna značka za odrasle** bomo promovirali našo bogato zbirko avdiovizualnega gradiva in literarna dela, po katerih so nastali določeni filmi; pripravili bomo **nov priporočilni seznam kakovostnih slovenskih in tujih filmov** v sezoni 24/25 ter nagradili prejemnike s simbolnimi nagradami;
- v knjižnici bomo pripravljali **tematske razstave gradiva**, ki bodo opozarjale na aktualne obletnice, osebnosti in dogodke iz sveta literature;
- promovirali in dopolnjevali bomo novo zbirko gradiv za lahko branje **(IZ)berem LAHKO:** izL **lahko branje**, izL **disleksija**, izL **večji tisk**, izL **brajica**, izL **znakovni jezik** in izL **zvočne knjige**;
- obiskovalcem bomo nudili **različne kulturne dogodke** – predstavitve knjig, potopisna in tematska predavanja, pogovore z ustvarjalci ...
- v sodelovanju z Občino Mozirje drugimi partnerji bomo izvedli **dogodke** v okviru operacije **Stičišče treh generacij**;

- v sodelovanju z JSKD RS –Območno izpostavo Mozirje bomo izvedli **sedem predstavitev knjige Ob Savinji in Dreti** v vseh občinskih središčih Zgornje Savinjske doline;
- sodelovali bomo v **projektih z drugimi ustanovami** in **subjekti v lokalni skupnosti ter širše**;
- promovirali bomo knjižnico v lokalni skupnosti – z **objavo prispevkov** z naših dogodkov in **literarnih rubrik** (Novosti na knjižnem trgu, Knjiga meseca, Najbolj brane knjige v mesecu ...) v Savinjskih novicah;
- sodelovali bomo z zgornjesavinjskimi občinami pri pripravi **prispevkov** o delu naših knjižnic v **njihovih občinskih glasilih**;
- o dogodkih, prireditvah in novostih bomo **obveščali javnost** na spletni strani knjižnice in na družbenem omrežju Facebook;
- skrbeli bomo za **promocijo** kakovostnega knjižnega gradiva na **spletnem družbenem omrežju** in spletni strani knjižnice;
- ob 20. novembru, Dnevu slovenskih splošnih knjižnic, se bomo z različnimi dogodki pridružili praznovanju na nacionalni ravni in ponudili **možnost brezplačne včlanitve v knjižnico**;
- promovirali bomo našo dejavnost v tiskanih medijih (Savinjske novice, Novi tednik, Naš čas).

Delo z mladimi bralci

S ciljem organizirati javni knjižnični prostor tako, da bo lahko dostopen, prijazen in kot tak vseskozi vabljen za vse kategorije prebivalstva bomo ponujali osnovne in dodatne knjižnične storitve (npr. kulturne prireditve, srečanja ...)

Za otroke in mladostnike do 15. leta starosti bomo zagotavljali oblike dejavnosti, namenjene spodbujanju bralnih navad, oblikovanju bralne kulture, razvijanju bralne pismenosti, spodbujanju rednih obiskov knjižnice in izposojno knjižničnega gradiva. V skladu s tem načrtujemo naslednje dejavnosti:

- **ure pravljic in ustvarjalne delavnice** bomo izvajali v vseh krajevnih knjižnicah – v Mozirju enkrat tedensko; v knjižnicah Rečica, Gornji Grad in Nazarje dvakrat mesečno; v Lučah, na Ljubnem in v Solčavi enkrat mesečno;
- v igroteni Knjižnice Ljubno bomo enkrat mesečno izvajali **igralne ure za najmlajše**;
- v vseh naših enotah bomo izvajali sedmo sezono **Pikine bralne značke** za otroke do 6. razreda osnovne šole in jih povabili na zaključno prireditev;
- pripravljali bomo **Knjižne uganke meseca**, namenjene osnovnošolcem za spodbujanje k samostojnemu iskanju informacij ter uporabi knjižničnega gradiva in izžrebancem podarjali simbolične knjižne nagrade;
- v naših enotah bomo izvajali sledeče **bibliopedagoške dejavnosti**: dogovorjene obiske skupin iz vrtcev (t. i. Vrtec na obisku), dogovorjene obiske šolskih skupin v knjižnici, obiske sedmošolcev v okviru projekta Rastem s knjigo; obiske knjižničarke v šoli ali vrtcu;
- **igroteka knjižnice** – nabavljali bomo kakovostne družabne igre in didaktične igrače v naših enotah in spodbujali otroke k njihovi uporabi ter promovirali izposojno;
- organizirali bomo **predstavo z zunanjim izvajalcem (gledališka, lutkovna ali čarovniška)** za otroke ob začetku nove sezone ur pravljic v dvorani KD Mozirje;
- skupaj z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije bomo izvajali nacionalni projekt **Rastem s knjigo** za spodbujanje bralne kulture pri sedmošolcih. Ambicioznejši osnovnošolci po skupnem obisku knjižnično ponudbo v nadaljevanju šolskega leta izkoristijo v celoti, nekateri pa knjižnico posvojijo vsaj kot javni prostor. Pomembno se nam zdi, da knjižnico ob teh srečanjih predstavljamo in promoviramo kot prostor za vse in ustanovo, ki oblikuje ponudbo, v kateri bo vsak našel kaj zase.

DOMOZNANSTVO.

Pomemben del knjižnične zbirke je zbirka domoznanskega gradiva. To je gradivo, ki:

- se po vsebini nanaša na območje krajev Zgornje Savinjske doline;
- je nastalo na našem območju ali
- so ga ustvarili avtorji z našega območja

Gradivo predstavlja kulturno dediščino vseh sedmih občin. V osrednji enoti imamo vsem občinam skupen domoznanski oddelek, v katerem je zbirka domoznanskega gradiva za vse občine.

Težišče domoznanske dejavnosti bo tudi v letu 2025 usmerjeno v zbiranje, ohranjanje in varovanje predvsem naše lokalne knjižnične dediščine ter strokovno bibliografsko obdelavo teh gradiv, pri tem se bomo povezovali tudi z domoznanskim oddelkom območne Osrednje knjižnice Celje in sodelovali pri njihovih načrtovanih projektih s področja digitalizacije gradiv, predvsem v okviru virtualnega regijskega medpomnilnika Kamra. Aktivno bomo sodelovali pri nastajanju oz. dopolnjevanju biografskega leksikona celjskega območja in Zasavja (celjskozasavski.si).

Posvetili se bomo nakupu redkejših in starejših gradiv – razglednic krajev naše doline, ki jih sistematično nabavljamo in digitaliziramo zadnjih nekaj let. Za digitaliziran arhiv s področja domoznanstva štejejo gradiva, ki so v elektronski obliki, objavljena na spletu in vpisana v vzajemni katalog.

Domoznansko zbirko bomo sproti dopolnjevali s publikacijami domačih avtorjev, z gradivom o krajih naše doline in z vsakodnevnimi drobnimi tiski, ki nastajajo na našem območju. Na zbirko domoznanskega gradiva bomo opozarjali z manjšimi razstavami tega gradiva v knjižnici in objavami v sredstvih javnega obveščanja.

Med načrtovanimi aktivnostmi v letu 2025 na področju domoznanstva izpostavljam sledeče:

- v sklopu promocije domoznanskih zbirk bomo na Facebook profilu Osrednje knjižnice Mozirje objavljali slikovno domoznansko gradivo v rubriki Domoznanski utrinki;
- udeleževali se bomo domoznanskih izobraževanj v Osrednji knjižnici Celje; v sklopu projekta Rastem s knjigo in drugimi organiziranimi obiski knjižnice bomo v muzejski zbirki pripravili predstavitev domoznanstva in domoznanskih spletnih portalov za šest zgornjesavinjskih osnovnih šol;
- za spletni biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin bomo pripravili biografska gesla pomembnih osebnosti Zgornje Savinjske doline;
- z objavami bomo sodelovali na portalu Kamra, v Albumu Slovenije objavljali širši javnosti zanimive fotografije z domoznanskega področja ter promovirali domoznanske portale (Dlib, Kamra, Obrazi slovenskih pokrajin).

ODPIRALNI ČAS KNJIŽNICE V LETU 2025 IN ODPRTOST ORGANIZACIJSKIH ENOT

Vse knjižnice, tako osrednja enota v Mozirju kot krajevne enote, bodo odprte v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. 29/2003, 166/22), ki določa sledečo odprtost:

- osrednja enota: šest dni v tednu, najmanj 45 ur tedensko,
- krajevna enota v naseljih z več kot 2.500 prebivalci: najmanj 20 ur tedensko,
- krajevna enota v naseljih do 2.500 prebivalcev: najmanj deset ur tedensko.

Prejšnja uredba je predpisovala za občine, ki imajo nad 2.000 prebivalcev odprtost knjižnice 15 ur tedensko, nova uredba pa sedaj predpisuje, minimum odprtosti 10 ur tedensko. Pri nas smo v teh enotah (Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Nazarje) pustili prejšnjo usklajeno in doseženo odprtost in je nismo zmanjševali, saj statistični kazalci izposoje in obiska po epidemiji vsako leto ponovno rastejo, uporabniki pa so navajeni na obratovalni čas njihovih knjižnic.

Prvi petek v mesecu juniju je Dan knjižnice, ki je namenjen strokovni ekskurziji zaposlenih, zato bodo vse enote Osrednje knjižnice Mozirje zaprte.

Na dan pred božičem in na zadnji dan v letu je knjižnica v vseh enotah, ki tisti dan delujejo, odprta do 12. ure.

Osrednja knjižnica Mozirje je v mesecu juliju in avgustu odprta po poletnem delovnem času.

Osrednja knjižnica Mozirje upravlja tudi z Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani ter Zbirko Aleksandra Videčnika. Zbirki delujeta skozi vse leto po sledečem odpiralnem času za obiskovalce:

- torek, četrtek: 9.-12. ure
- sredo, petek: 15.-18. ure
- ob ponedeljkih in vikendih sta zaprti, za skupine pa je možen ogled kadarkoli po dogovoru.

V spomladanskem in poletnem obdobju sta odprti ob naslednjih prazničnih dneh: 27. april, 1. maj in 2. maj, 15. avgust.

Preglednica 2: Odprtost organizacijskih enot

Knjižnica	Dan odprtosti	Odprto Od - do	Število ur odprtosti	Določila Uredbe – načrtovana Odprtost v letu 25/ur na teden	Doseganje
Mozirje	ponedeljek	7-15	8		
	torek	8-18	10		
	sreda	7-15	8		
	četrtek	11-19	8		
	petek	8-18	10		
	sobota	8-13	5		
Skupaj			49	45	108%
Gornji Grad	ponedeljek	10-15	5		
	torek	10-14	4		
	petek	13-19	6		
Skupaj			15	10	150%
Ljubno	ponedeljek	8-15	7		
	sreda	15-17	2		
	četrtek	12-19	7		
	petek	9-13	4		
Skupaj			20	20	100 %
Luče	torek	15-18	3		
	četrtek	8-15	7		
Skupaj			10	10	100 %
Nazarje	ponedeljek	10-15	5		
	sreda	12-15	3		
	četrtek	12-19	7		
Skupaj			15	10	150 %
Rečica	ponedeljek	10-15	5		
	torek	10-15	5		
	sreda	14-19	5		
Skupaj			15	10	150 %
Solčava	torek	14-18	4		
	sreda	8-14	6		
Skupaj			10	10	100%
SKUPAJ VSE			134	115	104%

PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI

Sodelovanje in promocija

Utrjevanje podobe in prepoznavnosti knjižnice v javnosti je odvisna tudi od medijev. V prihodnjem letu bomo promovirali knjižnico in njeno dejavnost v lokalnih medijih, s katerimi sodelovanje že dobro poteka.

Kot do sedaj bomo podatke o prireditvah objavljali v časopisju (Savinjske novice, Novi tednik) in mesečnem napovedniku prireditev Občine Mozirje. Nadaljevali bomo tudi z rednim objavljanjem prispevkov o naši dejavnosti in knjižnih rubrik v lokalnem časopisu Savinjske novice.

Z objavo prispevkov v glasilih zgornjesavinjskih občin bomo uporabnike krajevnih enot obveščali o letnem dogajanju v knjižnici v njihovih enotah.

Novosti o dogajanju v knjižnici bomo redno objavljali tudi na spletni strani in Facebook profilu knjižnice.

Osrednja knjižnica Mozirje bo dobro vzpostavljeno sodelovanje z osnovnimi šolami, vrtci, lokalnimi društvi ter drugimi kulturnimi zavodi in organizacijami, ki delujejo na področju pismenosti in socialnega vključevanja, ohranila tudi v letu 2025.

Sodelovanje v kraju in širše

Pri izvajanju svojega poslanstva se Osrednja knjižnica Mozirje aktivno vključuje v okolje ter z namenom učinkovitega izvajanja storitev vstopa v partnerstva s knjižnicami in drugimi organizacijami na lokalni, regijski in nacionalni ravni.

Letos bomo v okviru projektov LAS še posebej okrepili sodelovanje z Zavodom Savinja, Osnovno šolo Mozirje, Glasbeno šolo Nazarje, občinami Zgornje Savinjske doline, Društvom kmečkih žena Zgornje Savinjske doline, dr. Petrom Weissom, Nejcem Slapnikom in Nino Ošep iz Solčave ...

Ohranjali in nadgrajevali bomo vključevanje muzejske dejavnosti, ki jo opravljamo v muzejskih zbirkah, v turistično podobo kraja in pri tem sodelovali s TIC-em.

Nadaljevali bomo sodelovanje z VDC SAŠA - območnimi enotami Mozirje, Velenje in Žalec. in tudi sicer posvečali pozornost ljudem s posebnimi potrebami. Varovanci centra starejših v Gornjem Gradu in druge invalidne osebe imajo brezplačno članarino in ostale storitve; slabovidnim ponujamo v čitalnici osrednje enote možnost uporabe očal različnih dioptrij; ponujamo izbor knjig za bralce z disleksijo; izvajamo tudi dostavo gradiva na dom, ki je namenjena gibalno oviranim osebam (invalidnost, starost, bolezen).

STROKOVNI KNJIŽNIČNI DELAVCI IN KADROVSKI NAČRT

Kadrovski načrt Osrednje knjižnice Mozirje za leto 2025 je izdelan v skladu z Aktom o sistemizaciji delovnih mest v Osrednji knjižnici Mozirje (sprejetim 23. 12. 2024), 46. in 47. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Na dan 1. 1. 2025 je v knjižnici zaposlenih devet redno zaposlenih delavcev. To število bomo v letošnjem letu povečali za 1 strokovnega delavca knjižničarja, da izpopolnimo kadrovsko strukturo in začnemo izpolnjevati pogoje o številu zaposlenih, ki ji moramo po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Zaposleni v letu 2025:

- direktor
- bibliotekar VII/2
- bibliotekar VII/2
- bibliotekar VII/1
- bibliotekar VII/1 – muzejski sodelavec VI
- bibliotekar VII/1
- višji knjižničar
- višji knjižničar
- knjižničar
- knjižničar

Kadrovska struktura strokovnih knjižničarskih delavcev in drugih knjižničnih delavcev (administrativno-tehnični kader) ne zadostuje potrebam našega zavoda. Po novem Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št. 28/23) bi morali zaposlovati 11,47 knjižničnih delavcev, trenutno pa jih zaposluje 9.

V letu 2024 je Narodna in univerzitetna knjižnica preverjala izpolnjevanje pogojev za splošne knjižnice glede na omenjeni pravilnik in konec leta lani smo prejeli Odločbo Ministrstva za kulturo, da v tem kriteriju knjižnica kot pravna oseba ne izpolnjuje pogojev knjižnične javne službe.

Po navodilih Ministrstva za kulturo smo v zavodu pripravili sanacijski načrt, v katerem smo določili, kako bo v roku treh let knjižnica dosegla izpolnitev pogojev, in ga poslali v soglasje občini ustanoviteljici in pogodbenim partnericam.

Izobraževanje zaposlenih

Za zagotavljanje kompetenčnih zaposlenih načrtujemo v letu 2025:

- udeležbo na izobraževanjih, ki jih organizirajo v Narodni in univerzitetni knjižnici, Mestni knjižnici Ljubljana, na IZUM-u, V Združenju splošnih knjižnic in drugih institucijah;
- udeležbo na strokovnih srečanjih, kot so posvetovanja v organizaciji stanovskih organizacij, knjižni sejmi, izobraževanja s področja domoznanstva v Osrednji knjižnici Celje ipd.;
- udeležbo na rednih izobraževanjih za direktorje splošnih knjižnic;
- prenos znanja med zaposlenimi
- redno obveščanje zaposlenih o prihajajočih izobraževanjih in usmerjanje na izobraževanja.

Pričakovani učinki:

- suvereni in motivirani zaposleni
- razvoj novih projektov oz. dejavnosti za uporabnike, ki nastanejo na podlagi izobraževanj.

Za vsakodnevno tekoče delo v knjižnici bomo na rednih tedenskih delovnih sestankih izvajali tudi prenos znanja med zaposlenimi.

V letu 2025 bo en strokovni delavec opravljal bibliotekarski izpit v Narodni in univerzitetni knjižnici.

MUZEJSKA ZBIRKA

Muzejska zbirka Mozirjani se nahaja v prostorih na Savinjski cesti 2 in združuje zbirko Mozirje in Mozirjani ter osebno zbirko Aleksandra Videčnika.

V letu 2025 bo odprta po naslednjem razporedu:

- torek, četrtek: 9.-12. ure
- sreda, petek: 15.-18. ure
- ponedeljek in vikendi: zaprto, ogled je možen po dogovoru
- prazniki: zaprto (razen v spomladanskem obdobju).

Za napovedane skupine se čas odprtosti prilagaja.

Jeseni v letu 2025 se načrtuje selitev Muzejske zbirke Mozirje in Mozirjani iz Savinjske ceste 2 v Trg Mozirje (Na Trgu 38), osebna zbirka Aleskandra Videčnika pa se bo ponovno selila nazaj na staro lokacijo v manjši galerijski prostor v Kulturnem domu Mozirje.

Občina Mozirje bo v sklopu investicijske operacije Stičišče treh generacij, sofinancirane iz Evropskega sklada za razvoj podeželja (ESRR), dolgoročno umestila v trg muzejsko zbirko, še prej pa ustrezno uredila nov prostor (gradbeno obrtniška dela in opremljanje za postavitev zbirka), pri čemer bo sodelovala z Muzejem novejšje zgodovine Celje. Odprtje novih muzejskih prostorov je predvideno v decembru 2025.

Za delo v zbirki je zaposlen muzejski sodelavec, ki je tudi strokovni delavec knjižnice in opravlja knjižničarsko dejavnost v osrednji in krajevnih knjižnicah. V zbirki je zadolžen za vodenje obiskovalcev po zbirkah, izvaja vodenje obiskovalcev po mozirskem trgu, skrbi za urejenost razstavljenih eksponatov in dokumentov ter za urejenost prostorov. Pomoč in nadomeščanje v zbirki izvaja bibliotekarka, ki je prav tako redno zaposlena v Osrednji knjižnici Mozirje.

Tudi v letošnjem letu bomo nadaljevali z zelo dobrim sodelovanjem z zgornjesavinjskimi osnovnimi šolami pri predstavitvi muzejske dejavnosti. Sedmošolci iz cele doline obiskujejo zbirko v okviru projekta Rastem s knjigo, mozirski osnovnošolci pa ob obisku zbirke spoznavajo domači kraj in obrti ali pa obiščejo zbirko pri likovnem snovanju.

Vstopnina v muzejski zbirki je sledeča:

- 2,50€ odrasli-posamezniki
- 2,00€ odrasli-skupine
- 1,50€ otroci in mladina

Muzejsko zbirko v celoti financira njena ustanoviteljica Občina Mozirje. S posebnim sklepom št. 062-02/04-07 z dne 8. 10. 2004 jo je predala v upravljanje Osrednji knjižnici Mozirje.

ZAKLJUČEK

V letu 2025 bomo v knjižnici obeležili dvajset let, odkar smo med prvimi splošnimi knjižnicami v Sloveniji začeli izvajati bralno značko za odrasle, ki smo jo poimenovali Zgornjesavinčani s knjigo v roki.

Navdihujoče je vsa ta leta spremljati, kako je počasi, a vztrajno raslo zanimanje zanjo in kako je bralna pobuda postajala čedalje bolj prepoznavna. Zaradi nje so se na lestvici najbolj branih knjig pri nas pogosto znašli slovenski avtorji, ki so sicer velikokrat spregledani.

Od prvih šestih prejemnikov priznanj, ki smo jih podelili v letu 2006, smo lani dosegli nov mejnik, to je sto šestdeset prejemnikov priznanj. Ta uspeh je za nas knjižničarje obveza in odgovornost za nadaljnje delo, da bomo premišljeno in skrbno še naprej izbirali literaturo, ki bo našim bralcem osmišljala čas in lastno delovanje.

Letos spomladi bomo slovesno obeležili dvajsetletnico tega našega skupnega bralnega gibanja, na kar smo izredno ponosni. Z njim in z drugimi aktivnostmi uresničujemo naše temeljno poslanstvo, ki je razvijanje in krepitev bralne pismenosti ter bralne kulture.

Posebej poudarjamo, kako pomembno je, da se pri otrocih že v zgodnjem obdobju vzpostavijo temelji za bralne navade, zato se resnično trudimo izvajati bibliopedagoško dejavnost skozi ure pravljic in obiske vrtčevskih ter osnovnošolskih otrok iz cele doline kar najbolj prizadevno.

Skozi leta sta se bralna kultura in pomen knjige seveda spreminjala, bralne navade naroda pa veliko govorijo o miselnosti, kulturi in mentaliteti ljudi. Zavedamo se, da je knjižnica tudi izobraževalna in vzgojna ustanova, zato bomo poslanstvo utrjevali na vse možne načine.

FINANČNI NAČRT

Finančni načrt 2025 za Osrednjo knjižnico Mozirje smo pripravili po predvidenem oziroma načrtovanem obračunskem načelu. Pri pripravi finančnega načrta za leto 2025 smo upoštevali načrtovana sredstva na podlagi pogodb in aneksov z Občino Mozirje-ustanoviteljico in občinami pogodbenimi partnericami – Luče, Nazarje, Solčava, Rečica ob Savinji, Ljubno, Gornji Grad in njihovih sprejetih proračunov za leto 2025, ter državnih sredstev, namenjenih za gradivo.

Finančni načrt bo predložen na 7. redni seji sveta zavoda dne 13. 3. 2025.

Finančni načrt knjižnice sestavlja načrt predvidenih prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu. Finančni načrt po denarnem toku ni predložen, saj ne moremo predvideti dejanskih pritokov s strani občin. Predvidevamo, da bo finančni načrt po denarnem toku enak obračunskemu. Prav tako so sredstva za plače izračunana na podlagi nove prevedbe plač, ob morebitni zakonski spremembi, bodo sredstva za plače preračunana.

1.1. Finančni načrt po obračunskem načelu 2025

Proračunska postavka	Proračunska postavka	Dejanska finančna sredstva
		SKUPAJ PRIHODKI
		525.285,00
7401	Sredstva iz občinskih proračunov	483.423,00
7400	Sredstva iz državnega proračuna	27.862,00
7130	Lastna sredstva OKM	14.000,00
		SKUPAJ ODHODKI
		525.285,00
400	Sredstva za plače	354.360,00
402	Sredstva za stor., mat., blago	96.200,00
420	Knjižnično gradivo	70.800,00
420	Os. sredstva, dr. inventar	3.925,00

Podrobna obrazložitev finančnega načrta zavoda je bila ustanoviteljici in občinam pogodbenicam podana že pri oddaji predloga finančnega načrta za leto 2025. Občine so knjižnici zagotovile sredstva po predlogih finančnih načrtov. Pri načrtovanju in oddaji predloga finančnega načrta še niso bile podane točne informacije glede prevedbe plač za leto 2025, zato so le-te upoštevane v finančnem načrtu 2025, ob morebitnih spremembah bodo upoštevane naknadno. Za nakup knjižničnega gradiva bodo sredstva primerljiva z letom 2023, kajti lani smo iz ministrstva prejeli 4.000,00 € dodatnih sredstev zaradi uničenega gradiva v poplavih.

Soglasje k Programu dela in Finančnemu načrtu je dal Svet Osrednje knjižnice Mozirje 13. 3. 2025 na 7. redni seji.